

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Samhällsutvecklingsenheten
Åsa Blomster
010-22 33 226
asa.blomster@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

1(4)

2015-02-16

Dnr: 402-7362-14

Uppsala kommun
Plan- och byggnadsnämnden
753 75 UPPSALA

UPPSALA KOMMUN	
Plan- och byggnadsnämnden	
Inkom	2015-02-18
Diarienumr	12/2016
Aktbilaga	

Samråd om detaljplan och behovsbedömning av detaljplan för Ekhagen – Adolfsberg, Lena-Årby 3:4 m.fl., Storvreta, Uppsala kommun, Uppsala län

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900) (normalt planförfarande) samt samråd om behovsbedömning enligt 6 § förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av Storvretas nordöstra delar öster om Ostkustbanan. Aktuellt område är inte detaljplanelagt och utgörs i huvudsak av oexploaterad skogsmark. Detaljplaneförslaget möjliggör bostäder, cirka 300 stycken, i villor och småhus med inslag av skola och viss service enligt trädgårdsstadens ideal.

I den fördjupade översiktsplanen för Storvreta (2010) pekats planområdet ut för bostadsändamål.

Behovsbedömning

Kommunen har i planhandlingen skrivit att Länsstyrelsen ska ta ställning till behovsbedömningen i samband med samråd av detaljplanen.

Länsstyrelsen bedömer, med beaktande av kriterierna i bilaga 4 till förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), att detaljplaneförslaget *kan antas* medföra en sådan betydande miljöpåverkan som i avses i 6 kap. 11 § miljöbalken (MB), och i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (1998:905) samt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Länsstyrelsen konstaterar att det är ett stort oexploaterat skogsområde kommunen planerar att ta i anspråk, vilket Länsstyrelsen bedömer medföra en varaktig, irreversibel, påverkan (kriterium 2a). Det finns en risk för att konsekvenserna för miljön kan vara stora (2d). Underlaget om naturvärden och i samrådshandlingen är bristfälligt, se vidare avsnitt om naturvård.

Länsstyrelsen konstaterar också att exploateringen medför att andelen hårdgjorda ytor och avrinningen till Fyrisån ökar och det finns en risk för att möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för ytvatten försämras, vilket har koppling till kriterierna 1 e och 2 f.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL (2010:900)

Risker – farligt gods

Planområdet gränsar till Ostkustbanan, som är en transportled för farligt gods. Länsstyrelsen anser att risker ska hanteras i enlighet med riskpolicy framtagen av länsstyrelserna i Skåne, Stockholm och Västra Götalands län (Riskhantering i detaljplaneprocessen, riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods). Länsstyrelsen stödjer sig inte på några skyddsavstånd utan anser att risker ska hanteras för bostadsbebyggelse som planeras inom 150 m från transportled. Riskhanteringsprocessen utgörs av tre delar, riskanalys, riskvärdering och riskreduktion.

I planhandlingen redovisas att en riskinventering och en riskanalys har genomförts. Riskanalysen visar att inga ytterligare skyddsåtgärder behöver vidtas för att uppnå tillräcklig säkerhetsnivå om närmast bebyggelse ligger på ett avstånd av 70-75 meter från Ostkustbanan.

Miljökvalitetsnormer för ytvatten

Planområdets recipient är Fyrisån, delsträckan mellan Björklingeån och Vendelån, (vattenförekomst SE665090-160546). Den ekologiska statusen är *Måttlig*. Den kemiska statusen i vattenförekomsten *Uppnår ej god* status. Detta beror på de höga kvicksilverhalter som samtliga vattenförekomster i Sverige har. För övriga prioriterade ämnen är kunskapsunderlaget undermåligt och vattenförekomsten går därför inte att klassa.

Fyrisåns näringsstatus ökar från källorna kring Österbybruk till Uppsala stad och åns mynning. I Uppsala stad är näringsstatusen måttlig och den kemiska statusen klassad till *Uppnår ej god* med avseende på fler ämnen än kvicksilver. Påverkan på avloppsvatten och dagvatten är betydande i Fyrisån. I höjd med Storvreta är bidraget av fosfor från dagvatten, avloppsvatten från reningsverk och enskilda avlopp ungefär 1000 kilo per år.

Inom planområdet möjliggörs för dagvattendammar för att rena och fördröja flödet av dagvatten till Fyrisån. Enligt planhandlingen finns ett stort behov av rening och bedömningen är att reningseffekten kan bli hög i både dammar och dike. Enligt dagvattenutredningen ökar halterna av näringsämnen och föroreningar i dagvattnet som kommer att lämna området efter att detaljplanen är genomförd. Länsstyrelsen anser att för att MKN ska kunna uppnås, måste belastningen på vattenförekomsten tvärtom minska. Kommunen bör redovisa en fördjupad dagvattenutredning som visar vilka volymer dagvatten som avrinner till Fyrisån från planområdet och vilka mängder av föroreningar och näringsämnen som belastar den aktuella vattenförekomsten per år. Redovisningen bör beskriva belastningen både före exploatering och efter. Utredningen bör också beskriva att lösningar som inte försämrar vattenkvaliteten är möjliga att genomföra.

Buller

En bullerutredning med avseende på trafikbuller från lokalgator och järnvägen har utförts. För att uppnå riktvärden ska ett plank längs järnvägen uppföras på naturmark som kommunen är huvudman för. Detta regleras på plankartan och i genomförandebeskrivningen. Vidare regleras på plankartan nödvändiga avstånd från gator så att 55 dB(A) kan uppnås vid fasad. Länsstyrelsen anser att det är positivt att åtgärder genomförs men anser planbeskrivningen ska kompletteras med beräknade bullervärden och bullerkartor som visar ljudnivåerna om de föreslagna åtgärderna vidtas. Både ekvivalent och maximal ljudnivå, för prognosticerad trafik 2030, bör redovisas för både 2 meter över mark och plan 2.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Fornlämningar

Länsstyrelsen konstaterar att fornlämningsfrågan har hanterats i planarbetet. Den stora fornlämningen strax öster om järnvägen anges med beteckningen FORN. En anpassning har skett så att närliggande område kommer att ligga som naturmark. Detta närliggande område, med beteckningen NATUR, motsvarar fornlämningsområde för fornlämning (benämning enligt KML) och har samma skydd som själva fornlämningen enligt KML.

Planket mot Ostkustbanan som berör ovan nämnda fornlämning ska tillståndsprövas enligt KML.

Naturvård

Planområdet ligger i samma stråk som Storskogen i söder, myrmarksområde i nordost och Fyrisån i öst. Vid Storskogen, där ett naturreservat planeras, finns rikkärr, det vill säga kalkrika kärr med höga naturvärden, rödlistade och fridlysta arter. Vid Fyrisån finns hagmarker och vid myrmarksområdet finns naturskogar med bland annat höga fågelvärden. Länsstyrelsen har inga uppgifter över naturvärdena i själva planområdet men vill påpeka att även om skogen ser trivial ut kan den med tanke på läget hysa höga naturvärden i vissa delar.

Enligt planhandlingarna finns det rödlistade arter inom planområdet. För att säkerställa att detaljplanen inte berör någon fridlyst art (artskyddsförordningen), få ett bättre underlag till behovsbedömning och för att bedöma om planen är förenlig med 3 kap. 3 § miljöbalken, anser Länsstyrelsen att en sakkunnig ska inventera naturmiljön i området. Inventeringen bör omfatta häckande fågel, skogliga värden inklusive markskiktet under växtsäsongen. Inventeringen bör svara på om det finns fridlysta arter i området eller andra skyddsvärda arter inom området, om det häckar fågel, särskilt då sådana arter som använder sitt bo flera år i rad eller om de är rödlistade eller känsliga på annat sätt, om det finns tjäderspelplatser samt om det finns kärr med groddjur. Förutom mer allmänna skogliga värden bör inventeringen också visa om det finns kalkbarrskog.

Vidare anser Länsstyrelsen att det behövs en bedömning av områdets värde som grön länk mellan till exempel Fyrisån och skogarna vid Storskogsområdet och dess funktion av spridningsväg för växt- och djurarter inom och utanför planområdet.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

YTTRANDE

4(4)

2015-02-16

Dnr: 402-7362-14

Länsstyrelsen anser att redovisningen av planens konsekvenser då skogsområdet till stor del försvinner kan utvecklas. Omvandlingen från ett oexploaterat skogsområde till ett exploaterat bostadsområde är en stor förändring. Länsstyrelsen vill lyfta fram att många kommuner, trafikverket och andra aktörer nationellt och internationellt arbetar med kompensation av naturvärden som går förlorade vid liknande förändringar. Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga kompensation av eventuella naturvärden.

Vattenverksamhet och markavvattning

Länsstyrelsen vill upplysa om att genomförandet av planen kan kräva tillstånd och dispens för markavvattning och vattenverksamhet. Inom planområdet förekommer sankmark och mindre vattensamlingar i lokala lågpunkter. Om det krävs en avvattning av marken, oavsett om det är en våtmark eller inte, för att kunna exploatera fastigheten är detta tillståndspliktig vattenverksamhet (markavvattning) som även kräver dispens.

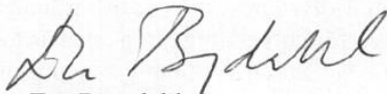
Om mindre vattensamlingar inte dräneras (markavvattnas) utan fylls ut är detta vattenverksamhet. Då ska kommunen göra bedömningen om utfyllnaden är tillståndspliktig vattenverksamhet, anmälningspliktig vattenverksamhet eller om den kan omfattas av undantaget från tillstånd och/eller anmälan.

Radon

Inom planområdet finns högradonmark. Länsstyrelsen instämmer med konstaterandet i planbeskrivningen att det är viktigt att bostäder byggs radonsäkert.

Deltagare

Länsarkitekt Eva Bergdahl har beslutat i detta ärende. Planhandläggare Valter Perselli har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdshandläggare Petter Söderberg, miljöskyddshandläggare Anne Wynne, arkeolog Tina Fors samt handläggare klimat- och beredskapsfrågor Karin Gustavsson och krisberedskapshandläggare Anders Leijon deltagit.

Eva Bergdahl

Valter Perselli

SÄNDLISTA

Trafikverket Region Öst
Lantmäterimyndigheten Uppsala kommun